

หลักสูตรอบรม การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้

แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 88 วันที่ 26 – 27 สิงหาคม 2562 ผู้เข้าร่วมอบรม 55 คน

จาก อบต.ศรีดอนไชย อ.เทิง จ.เชียงราย

นายปิติธรรม ฐิตินนตรี ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ

กล่าวต้อนรับผู้เข้าอบรม ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนจากส่วนราชการของอำเภอ ผู้บริหารท้องถิ่น ส.อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชนจากองค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนไชย อ.เทิง จ.เชียงราย ที่ได้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ ทั้งเรื่องจากประสบการณ์ตามศาสตร์พระราชา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ในการเชื่อมโยงถึงกระบวนการเรียนรู้ตลอดการอบรม 2 วัน 1 คืน

นอกจากนี้ยังได้ทำความเข้าใจกับผู้เข้าอบรมถึงประเด็นในการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย แนวทางการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาทางเลือก การเรียนรู้จากประสบการณ์เศรษฐกิจพอเพียง จากฐานเรียนรู้ 4 ฐาน ได้แก่ ฐานการพัฒนาแหล่งน้ำ ฐานเรียนรู้พัฒนาอาชีพทางด้านเกษตรทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาว และฐานการเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชาวบ้านที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดและการได้รับโอกาสจนสามารถเลิกเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ในที่สุด

ทั้งนี้ สิ่งที่คาดหวังในการอบรม คือ การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนจากทุกคน และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสมกับชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และแก้ปัญหาของชุมชน โดยให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการดำเนินงาน ในการมีส่วนร่วมของหมู่บ้านชุมชน จะมีองค์ประกอบที่สำคัญประกอบด้วย ผู้นำท้องถิ่น ท้องที่ ประชาชนและการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวในการพัฒนาหมู่บ้านชุมชนที่ใช้ศาสตร์พระราชา และการพัฒนาทางเลือกเป็นหลักการแนวทางการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

หลักการพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

นายยุทธชัย ตาท่อ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง
ในพระบรมราชูปถัมภ์ บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ คือ

1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับชุมชนได้

2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้นอยู่รอด ดูจากการมีข้าวกินตลอดปี สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคง สามารถเพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงินออม มีการรวมกลุ่มและพึ่งพาตนเองได้

3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดทั้งกระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ โครงการร้อยใจรักษ์มีการสำรวจข้อมูลจริงร่วมกับหน่วยงานต่างๆ การคืนข้อมูล เพื่อให้ชาวบ้านรู้สาเหตุของปัญหาของตนเอง และประเมินความพร้อมของชาวบ้านในการสละแรงงาน

4. การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดูจากผลการพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของชาวบ้านเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การพัฒนาระบบน้ำ

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้อ่างพวง ซอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วยระบบกาลักน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องสละแรงงานการทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ผู้เข้าอบรมได้กล่าวถึง สภาพพื้นที่ของตำบลศรีดอนไชย ซึ่งสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มน้ำ มีแม่น้ำสายหลักคือแม่น้ำอิง ปัญหาเรื่องน้ำในช่วงฤดูแล้งจะประสบปัญหาภัยแล้ง ในช่วงฤดูฝน จะประสบปัญหาน้ำหลากน้ำท่วมขัง เนื่องจากเป็นพื้นที่รับน้ำจากกว๊านพะเยา ทำให้พื้นที่ทำการเกษตรของชาวบ้านได้รับความเสียหายซ้ำซากทุกๆ ปี

การนำองค์ความรู้จากฐานการพัฒนาระบบน้ำ จะนำการบริหารจัดการน้ำไปปรับใช้ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ เพื่อสร้างความสามัคคีรวมพลังของคนในหมู่บ้านต่อไป

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 เกษตรพอเพียง พืชระยะยาวไม่ผล

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด ฯลฯ โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืช และความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้านและสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่านุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่นา นอกจากนี้ พัฒนา ต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้ เพื่อการส่งออก CP และดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อผลผลิตและการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ฤกษ์คาร์บอนราคาเท่าไร

ตอบ : 1.50 บาท กล่องละ 2800-3500 บาท

ถาม : พื้นที่แปลงสาธิตทั้งหมด 13 ไร่ ใช้ยาฆ่าหญ้าหรือไม่

ตอบ : ในพื้นที่แปลงนา จะดใช้สารเคมี แต่ในพื้นที่แปลงไม้

ผลที่อยู่ระหว่างรอผลผลิต จะใช้ยาเพื่อควบคุมหญ้า

ถาม : ต้นทุเรียนที่ปลูกในแปลงสาธิตนี้ อายุต้นประมาณกี่ปี

ตอบ : ประมาณ 1 ปี

ถาม : มีข้อเสนอแนะการปลูกทุเรียนอย่างไรให้สามารถออกผลได้

ตอบ : ควรปลูกบนดินทราย เพื่อการระบายน้ำ ไม่ให้น้ำท่วมขังระบบราก ให้น้ำอาทิตย์ละ 1 ครั้ง และหากพื้นที่ระยะเปอร์เซ็นต์การรอดที่อายุต้น 3 ปี ต้นทุเรียนจึงจะสามารถออกผลผลิตได้

ถาม : การลงปลูกต้นทุเรียน ควรมีระยะห่างเท่าไร

ตอบ 6 ระยะที่ : x เมตร 6

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 ความมั่นคงทางอาหาร ข้าว พืชอายุสั้น 1 ไร่ 1 แสน

การเพิ่มผลผลิตข้าว ข้าวพันธุ์อีโตเป็นพันธุ์ท้องถิ่น โดยใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว ซึ่งจากเดิมได้ 600 กิโลกรัม/ไร่ เปลี่ยนมาเป็น 800-1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีการทำการเกษตรผสมผสานแบบครบวงจร 1) ไร่ 1 แสน (เป้าหมาย คือ อยากรู้ให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน มาทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสานในพื้นที่ 1 ไร่ มีการปรับปรุงดินด้วยการห่มดินและปลูกพืชสลับหมุนเวียนกัน ทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาว และการทำปุ๋ยสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ข้าวในแปลงนา ใช้ปุ๋ยหรืออาหารเสริมอะไรบ้าง

ตอบ : ใช้สารชีวภัณฑ์ และปุ๋ยหมัก PR (แห้ง) และชีวมิถ (น้ำ)

ถาม : การนึ่งข้าวพันธุ์อีโต มีวิธีการอย่างไร

ตอบ : วิธีการนึ่ง 2 รอบ โดยรอบแรก คือให้ข้าวสุก และรอบที่สอง ให้นึ่งนานประมาณ 10 นาที เพื่อให้ข้าวหอม

ถาม : การปลูกไม้ยืนต้นในแปลงสาธิต 1 ไร่ 1 แสน มีการเตรียมดินหรือหลุมปลูกอย่างไร

ตอบ : แกลบ 1 ส่วน ปุ๋ยหมัก 1 ส่วน และแกลบดำ หรือ หนาดินอีก 1 ส่วน ผสมให้เข้ากันใส่รองหลุมก่อนลงต้นกล้า

ถาม : เคยพบปัญหาปลวกกินรากข้าวหรือไม่

ตอบ : ยังไม่เคยพบกรณีนี้

ถาม : เศษพืชที่นำมาทำแปลงตอน สามารถใช้พืชชนิดใดก็ได้ใช่หรือไม่

ตอบ : สามารถใช้พืชชนิดใดก็ได้

ฐานการเรียนรู้ที่ 4 การทำปุ๋ยสัตว์

การส่งเสริมปุ๋ยสัตว์ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชน ว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด การส่งเสริมประกอบด้วย สนับสนุนพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ ส่งเสริมกองทุนอาหารสัตว์ โดยถ่ายทอดความรู้การทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร กองทุนวัคซีน ให้ชาวบ้านทำวัคซีนเอง เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : การหมักต้นกล้วยสับ ใส่ไนโตรเจน

ตอบ : ไม่ใส่ เพราะในกระบวนการหมัก จะเกิดน้ำด้วยตัวเองอยู่แล้ว และต้องเป็นกล้วยที่ยังไม่ออกปลี จะมีสารอาหารเยอะกว่า

ถาม : สัตว์ชนิดใดบ้างที่สามารถกินได้ สูตรกล้วยหมัก

ตอบ : หมู ไก่ เป็ด ปลา

วิทยากร ถาม : ทางตำบลศรีดอนไชย มีการเลี้ยงสัตว์ชนิดใดบ้าง

ตอบ : หมูดำเหมยซาน เลี้ยงเชิงพาณิชย์ และปลา

ถาม : ไก่สายพันธุ์ไหนขายง่ายที่สุด

ตอบ : ไก่ดำภูพาน 1 ขายง่ายกว่า ไก่ดำภูพาน 2 และ 3

ถาม : เป็ดมีปัญหาเรื่องบินหนีไหม

ตอบ : มี หลังจากนั้นตัดแต่งปลายขนปีกเล็กน้อยเพื่อบินได้น้อยลง

ถาม : หญ้าที่สับผสมอาหารต้องหมักก่อนไหม

ตอบ : ไม่ต้องหมักใช้สดได้เลย

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นางรัชณี เป็นชาวบ้านห้วยสำนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งการค้าและเสพ แต่เป็นผู้ใช้เงินที่ได้จากการค้ายาเสพติด ไม่เคยทำงานหาเงินเอง มีญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงให้เงินใช้ตลอด ใช้ชีวิตสุขสบาย เมื่อผู้มีอิทธิพลถูกจับตัวไปและโครงการร้อยใจรักษ์เข้ามา เป็นการเปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีสิทธิมีเสียงมากขึ้น หมู่บ้านเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตอนนี้ทำงานเป็นลูกจ้างโครงการรายวัน ก็ใช้เงินประหยัด แต่ก็ภูมิใจที่หาเงินมาเลี้ยงครอบครัวได้ด้วยตนเอง

นายส่องแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพตามพ่อ เคยถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ข้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และเคยฆ่าตัวตาย เพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กินยาฆ่าแมลงยาฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาจึงสมัครใจเข้าร่วมโครงการ จุดเปลี่ยนที่อยากจะทำจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้เข้ามาทำงานเป็นลูกจ้างโครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายมานิต : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้กรรยาหมู่บ้านบ้านยะผ่า สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิตรุมเร้า เข้าร่วมโครงการครั้งแรก โดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้าง อีกทั้งตนสนใจเข้าอาสามาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัดคนในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดี วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้านให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุรณ์ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพกัญชา ผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับทำเหมือนเดิม เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่ๆ เพื่อนรอบข้างให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัย คนรอบข้างให้กำลังใจ และให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

คำถามจากผู้เข้าร่วม

จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ถาม : ขั้นตอนการปั้นดินเป็นดาวอย่างไร ให้เป็นวิทยากรที่พูดเก่งพูดดี

ตอบ : **นางรัชณี** : สิ่งที่พูดมาเป็นประสบการณ์ที่ได้ลงมือทำเอง และผ่านมาด้วยตัวเอง จึงสามารถพูดได้อย่างดีและชัดเจน

ถาม : ยาชนิดใดที่กินเพื่อฆ่าตัวตายเป็นยาอะไร

ตอบ : **นายส่องแสง** : ยาฆ่าแมลง ตอนนั้นไม่มีฉลาก เลยไม่ทราบว่ายี่ห้อไหน

คำถาม : เอาเงินที่ไหนไปซื้อยา

ตอบ : **นายส่องแสง** : ยาที่ได้มาซื้อมาเสพและขาย ส่วนใหญ่ก็จะหาของป่ามาขายเพื่อนำเงินไปซื้อยา

บทบาทของภาคราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักซ์

นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่เมาะ และ นายดวงแก้ว ยานทา ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามเหนือ ได้เกริ่นนำ โครงการร้อยใจรักซ์ และได้บรรยายถึงความเป็นมาเหตุผลที่เข้าร่วม การดำเนินโครงการ ดังนี้

ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมีปัญหากลุ่มผู้มี อิทธิพลและยาเสพติด อยู่ในระดับรุนแรงทำให้คนในชุมชนเกิดความ เดือนร้อนในการใช้ชีวิตมาก หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการมี หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมากทั้งส่วนราชการ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นจำนวนมากและได้จัดประชุม เพื่อหาความร่วมมือในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า 80% และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักซ์ทั้งหมด ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้านห้วยสำน หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการ ต่อมามีการดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้านและเข้าร่วมการพัฒนา โครงการเป็นต้นแบบการพัฒนาาร่วมกัน

ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการคือศึกษาพื้นที่ สํารวจ ข้อมูลเศรษฐกิจสังคมหลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูล แล้วคืนข้อมูล ให้แก่ชุมชน ได้จัดกระบวนการในการค้นหาปัญหาที่ต้องการให้มีการ แก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชุมซึ่งในเวทีการประชุมได้มี หลายหน่วยงานเข้าร่วมรับฟัง และได้เสนอแนะแนวทางในการ แก้ไขปัญหา จากการจัดเวทีประชุมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้ ปัญหาความเป็นอยู่ ปัญหาอาชีพ และปัญหาสุขภาพ หลังจาก รับทราบปัญหาแล้วหน่วยงานปกครองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ ดำเนินการประชุมประชาคมจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับใช้ใน หมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง

คำถามจากผู้เข้าร่วมอบรมการแลกเปลี่ยนภาคราชการ กับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักซ์

กำนันตำบลศรีดอนไชย กล่าวชื่นชมและขอบคุณ ผู้ใหญ่บ้านทั้ง 2 หมู่บ้าน ที่มาแลกเปลี่ยนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับ แนวทางการทำงานให้ชาวบ้านและผู้เฝ้าเกิดความเข้มแข็งในชุมชน ของตน ร่วมกันดูแลสอดส่องป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่ให้เกิดขึ้นในชุมชนของตน

สรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

นายปิติธรรม ฐิตินนตรี ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิตทองหลังพระฯ

ให้ข้อคิดแก่คณะผู้เข้าอบรมทั้ง 55 คน โดยได้เปรียบเทียบให้ได้เห็นถึงความสำคัญขององค์ความรู้ที่ผู้เข้าอบรมได้รับในระยะเวลา 2 วัน 1 คืน นั้นน้อยมากหากเปรียบเทียบกับองค์ความรู้ในสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัววราชมารที่ 9 ได้ทำมาและได้เน้นย้ำถึงหลักคิดและแนวทางการพัฒนาตามศาสตร์พระราช **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** ในการใช้องค์ความรู้ 6 มิติ ได้แก่ มิติน้ำ มิติดิน มิติเกษตร มิติป่า มิติสิ่งแวดล้อมและมิติพลังงานทดแทน ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมในการแก้ปัญหาของชุมชนเยาวชนและครอบครัว และได้เชื่อมโยงการอบรมแลกเปลี่ยนในครั้งนี้กับหลักทรงงาน ในหัวข้อ **“การระเบิดจากข้างใน”** ในการนำสิ่งที่ได้เห็น ได้เรียนรู้ ได้ฟัง จากโครงการฯ ไปต่อยอดการพัฒนาในพื้นที่ สร้างโอกาสให้คนในชุมชนและอีกข้อคือ **“ขาดทุนคือกำไร”** การที่ได้มาเรียนรู้แม้จะเสียเวลาแต่ได้สิ่งที่มีค่ากลับไป

ได้มอบการบ้านให้ผู้เข้ารับการอบรม 2 ข้อ คือ

1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน และ

2) ให้เสนอโครงการแก้ไขปัญหาคความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีหลักเกณฑ์ในการเสนอโครงการ คือ โครงการต้องมาจากปัญหาและความต้องการของชุมชนซึ่งผ่านความเห็นชอบจากการประชุม มีส่วนร่วมของ อบต. โดยใช้งบประมาณของ อบต. เป็นหลัก ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านสละแรงงาน สถาบันปิตทองหลังพระฯ มีงบประมาณร่วมสมทบบางส่วน และสามารถดำเนินการแล้วเสร็จในงบประมาณของแต่ละปี ทั้งนี้ ไม่ใช่ทุก อบต. จะได้มาเข้าอบรม หลักสูตรที่ 2 เพราะจะมีคณะกรรมการลงไปติดตามในพื้นที่ ว่าหลังจากอบรมแล้ว อบต. ไหนมีความพร้อมตามโจทย์ที่ให้การบ้านไปหรือไม่ จากนั้นจึงจะแจ้งผลการคัดเลือกเข้าอบรมในหลักสูตรที่ 2

สรุปกิจกรรมการอบรม

สิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ คือ กระบวนการที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญ คือ การพัฒนาระบบน้ำ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็จะไม่สามารถพัฒนาได้ เมื่อท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจ ต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่านต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่ และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเสนอโครงการต่อไป

สิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่จากการอบรม

สิ่งที่ได้เรียนรู้

1. อ่างพวงสันเขาเพื่อการกักเก็บน้ำ 2 แบบ 1. อ่างพวงพลาสติก 2. อ่างพวงขอยซีเมนต์
2. การใช้ระบบกักน้ำจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ
3. การบริหารจัดการน้ำโดยตั้งคณะกรรมการดูแล
4. กฎระเบียบใช้บังคับการใช้น้ำโดยติดตั้งมิเตอร์
5. การจัดตั้งกองทุนดูแลซ่อมแซมท่อน้ำ
6. การปลูกไม้ 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง
7. การตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อต่อรองราคาผลผลิตจากพ่อค้าคนกลาง
8. การควบคุมสารเคมี GAP
9. การปลูกไม้สวยงาม 3 สี เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
10. การปลูกไม้ผลผสมผสาน
11. การบริหารจัดการพื้นที่ 3 ส่วน 1.บ่อน้ำ 2.พืชผสมผสาน 3.ปศุสัตว์
12. การปลูกพืชหมุนเวียน 3 ระยะ
13. การทำบัญชีครัวเรือน
14. การปลูกข้าวพันธุ์อิดและการคัดเลือกพันธุ์ข้าว
15. ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก เพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
16. การเลี้ยงเป็ดไข่ เลี้ยงไก่ดำ เลี้ยงหมูดำดอยตุง
17. การปลูกหญ้าเนเปียวหวานอิสราเอล เพื่อเป็นอาหารสัตว์
18. การทำอาหารหมักลดต้นทุนจากต้นกล้วย

แนวทางการนำไปปรับใช้ในพื้นที่

1. ปรับปรุงพันธุ์สัตว์ในพื้นที่
2. ตั้งกองทุนพันธุ์สัตว์ อาหารและวัคซีน
3. ตั้งกองทุนสำหรับคนยากจน
4. การบริหารจัดการน้ำโดยการติดตั้งมิเตอร์
5. การทำสารชีวภัณฑ์
6. การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
7. การปลูกพืชโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่และตลาดรองรับ
8. การสร้างอ่างพวงแบบขอยซีเมนต์ในพื้นที่ราบ
9. การสร้างจิตสำนึก ร่วมคิดร่วมทำ สร้างความร่วมมือ สร้างความเป็นเจ้าของให้กับคนในชุมชนให้เห็นคุณค่า และเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
10. การตั้งกลุ่มหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อความเข้มแข็งของชุมชน

ตัวแทนผู้นำชุมชน สะท้อนปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วนในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนไชย อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

1. ปัญหาเรื่องน้ำทำการเกษตร เนื่องจากไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง ฤดูฝนเกิดปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากทุกๆ ปี การแก้ไขปัญหาระดับหมู่บ้าน ต้องการสร้างฝายน้ำล้นร่องห้วย เพื่อนำไปใช้ในการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ระดับตำบล ต้องการสร้างบ่อเพื่อกักเก็บน้ำจากลำน้ำแม่ลอย เพื่อเป็นแก้มลิงรับน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง

2. ปรับปรุงซ่อมแซมระบบท่อประปาภายในหมู่บ้าน
3. ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ เพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือน

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 88 อบต.ศรีดอนไชย อ.เทิง จ.เชียงราย

ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	94.34	5.66	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	92.45	7.55	-	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	79.25	18.87	1.89	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	79.25	20.75	-	-
วิทยากรมีความรู้	83.02	16.98	-	-
สถานที่อบรม	90.57	7.55	1.89	-
สถานที่พัก	73.58	22.64	3.77	-
อาหารและเครื่องดื่ม	90.57	9.43	-	-

หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 53 คน จาก 55 คน